

DISCOVERY TOUR

BY UBISOFT

ANCIENT GREECE

LESSENPAKKET 2

De Myceense samenleving

STARTEN DOE JE ZO

**Welkom bij de start van je avontuur door het Oude Griekenland.
Om deze digitale les te volgen heb je twee mogelijkheden.
De eerste mogelijkheid is in het geval dat je beschikt over
Assassin's Creed Odyssey Discovery Tour: Ancient Greece. De
tweede mogelijkheid maakt gebruik van filmpjes omtrent deze
game die je kan bekijken.**

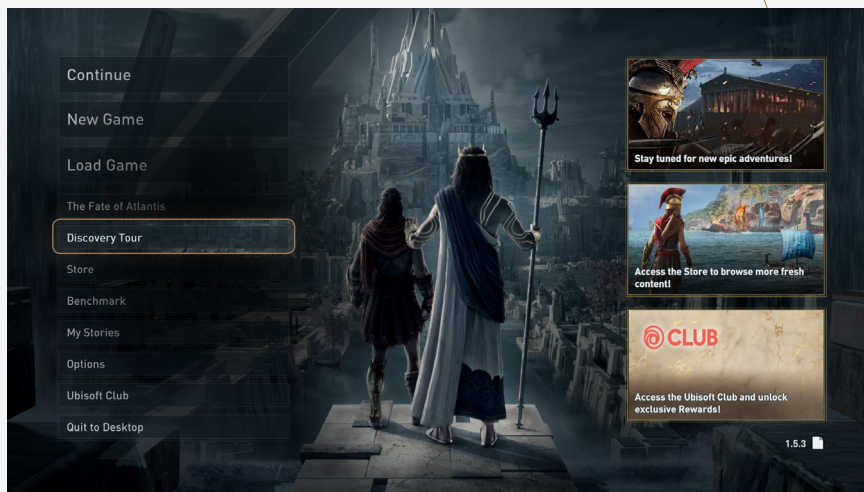
**Dit lessenpakket werd gemaakt in samenwerking met
Michael De Borre, leraar MS Geraardsbergen.**

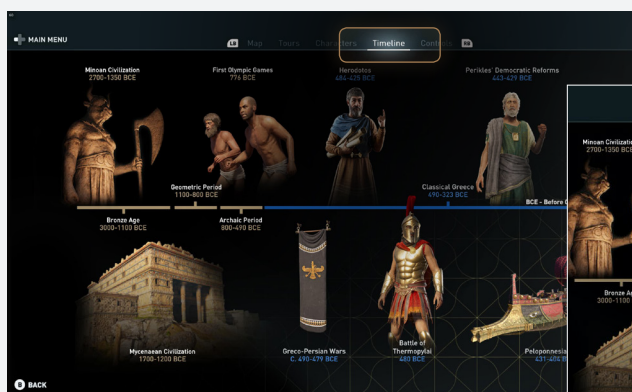
Mogelijkheid 1

Als je beschikt over de Assassin's Creed Discovery Tour Ancient Greece kan je deze opstarten en onderstaande stappen volgen om de tour omtrent de Myceense samenleving te bekijken. Volg de tour tot op het einde en vul dan onderstaande werkblaadjes in.

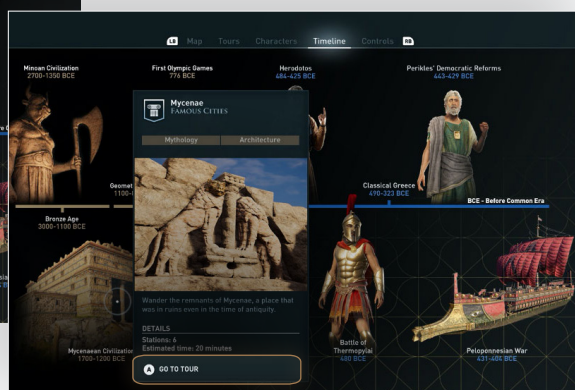

STAP 1

Selecteer op het beginscherm “Discovery Tour”

STAP 2 Open het menu om naar het beginscherm van de Discovery Tour te gaan. **Selecteer vervolgens “Timeline”.**

STAP 3 Navigeer naar “Mycenaeen Civilization” en **start de tour**. Je bent helemaal klaar voor je reis naar het Oude Griekenland.

Mogelijkheid 2

Beschik je nog niet over de Assassin's Creed Discovery Tour Ancient Greece dan is dat geen probleem. Klik op de Play-button hieronder of scan de QR-code voor een YouTube-video van het spel omtrent dit specifieke leerstofonderdeel.

OF

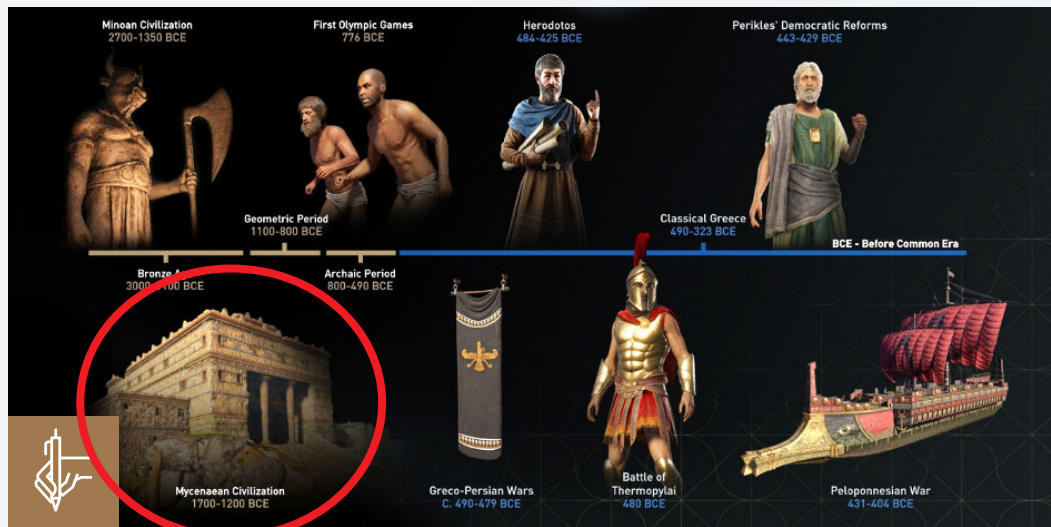
SCAN DEZE
QR-CODE MET
JE SMARTPHONE
OF TABLET

1 De Myceense samenleving

1.1 Situeren in de tijd

De Myceense beschaving was een belangrijke cultuur in Griekenland, die de opvolger was van de Minoïsche beschaving van ca. 1375 tot ca. 1100 v.Chr.. Deze beschaving werd genoemd naar de Griekse plaats Mycene, waar imposante overblijfselen van burchten en resten van andere bouwwerken uit deze beschaving gevonden zijn.

OPDRACHT 1 Kan je op bovenstaande tijdsbalk de Myceense samenleving omcirkelen met een felle kleur?

1.2 Situeren in de ruimte

Het centrum van deze beschaving was gelegen in de Peloponnesos in Centraal Griekenland.

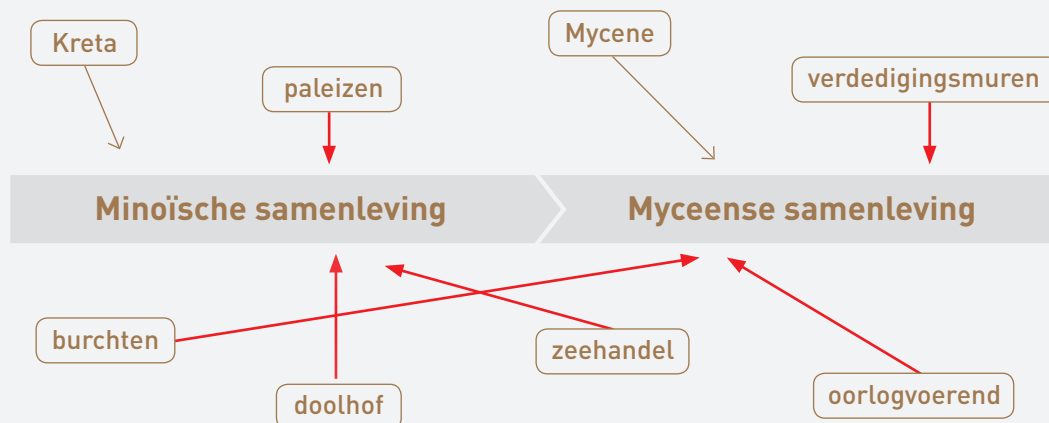
OPDRACHT 2 Kan je op dit kaartje de Peloponnesos omcirkelen met een felle kleur?

1.3 Mycene

De Myceners bouwden nederzettingen. Omdat de rijkdom van de steden groot was en omdat de Myceners in een roerige tijd leefden, bouwden ze burchten en beschermden hun steden met metersdikke muren. De beroemdste Myceense burcht is die van Mycene zelf.

OPDRACHT 3 Laten we de Minoïsche samenleving even vergelijken met wat we nu geleerd hebben over de Myceense beschaving. Welke woorden passen het best bij elke samenleving? Je kan ze gewoon verbinden met de juiste samenleving. “Kreta” en “Mycene” hebben we al gedaan voor jou als voorbeeld.

Omstreeks 1400 v. Chr. waren de Myceners (ook Achaeërs genoemd) sterk genoeg georganiseerd om de oversteek naar Kreta te maken, waardoor zij een einde maakten aan de Kretenzische heerschappij in het oosten van het Middellandse Zeebekken. Zelf onderhielden de Myceners uitgebreide handelsbetrekkingen zowel met het Midden-Oosten als met Zuid-Italië en Sicilië. Tussen 1200 en 1100 v.Chr. kwam er vrij abrupt een einde aan de Myceense cultuur, waarschijnlijk door een inval van de Doriërs. De Doriërs konden het gemakkelijk winnen van de Myceners, omdat zij over superieure, ijzeren wapens beschikten, terwijl de laatsten het moesten stellen met bronzen wapens, die lang niet zo sterk waren.

1.4 De Trojaanse oorlog

De Myceners zijn een strijdlustig volk en voeren regelmatig oorlog. Eén van de vele oorlogen tussen de Myceners en vreemde volkeren vormde de basis voor het mythologische verhaal van de Griekse schrijver Homerus omtrent de Trojaanse oorlog. Griekse mythologie is letterlijk de kennis van de Griekse mythen en sagen. Dit zijn verhalen over goden, halfgoden en het contact tussen goden en mensen. De mythologie geeft verklaringen voor het ontstaan van de wereld, de hemellichamen, de mensen, de goden, het kwaad en ziekten.

Homerus' boek de Ilias is een epos, dat een episode uit het laatste jaar van de tien jaar durende oorlog tegen Troje beschrijft. Een coalitie van Grieken, die Homerus Achaeërs noemt, zou onder leiding van koning Agamemnon Troje hebben belegerd en ingenomen.

Bron: schilderij van Gaulli Giovanni Battista [1709-1639] dat de strijd tussen Agamemnon en Achilles voorstelt.

Je kan onderstaande verhaal zelf lezen maar nog leuker is als je het voorleest aan je huisgenoten of het je laat voorlezen door een huisgenoot. Of waarom niet even via sociale media het verhaal voorlezen aan een vriend of vriendin.

De Trojaanse Oorlog begon bij de Griekse goden. Thetis (een godin) en Perseus (een gewoon mens) gingen trouwen en alle goden werden uitgenodigd, behalve Eris, godin van de twist. Ze waren haar vergeten en dat vond ze niet bepaald leuk. Daarom bedacht ze een list. Ze nam een gouden appel en schreef daarop: "voor de mooiste". Toen ging ze ongezien naar het feest en rolde de appel naar binnen. De appel stopte met rollen bij drie godinnen: Pallas Athena (godin van o.a. de wijsheid), Hera (godin van o.a. het huwelijk en vrouw van de oppergod Zeus) en Aphrodite (godin van o.a. de liefde). Zij zaten ruzie te maken want ze dachten alle drie de mooiste te zijn. Uiteindelijk kwamen ze op een idee. Ze besloten het aan Zeus te vragen, want die zal vast wel geweten hebben wie de mooiste was. Maar Zeus kon niet kiezen tussen zijn vrouw en twee van zijn dochters. Daarom zei hij: "Weet je wat, waarom vraag je het niet aan Paris, hij heeft natuurlijk niet zo'n grote kennis over vrouwen als ik, maar hij zal wel kunnen kiezen. Hermes, breng jij deze drie mooie vrouwen even naar Paris?". Zo gezegd, zo gedaan. Hermes ging met de drie godinnen naar Paris.

Paris was maar een gewone herder die niet veel van vrouwen wist. Hij kende alleen maar herderinnetjes en nimfen dus toen hij Hermes met de drie godinnen zag, wist hij niet wat hem overkwam. Hermes zei dat hij van Zeus moest kiezen tussen de drie godinnen wie het mooiste was. Hij twijfelde, want alle drie waren ze op hun eigen manier beeldschoon. Hera beloofde hem het meeste roem, Athena beloofde hem de meeste wijsheid en Aphrodite beloofde hem Helena, de mooiste vrouw ter wereld. Uiteindelijk koos Paris voor Aphrodite.

Dit hield in dat Paris mocht trouwen met de beeldschone vrouw Helena, die op haar beurt getrouwd was met de Spartaanse koning Menelaos. Om met Helena te kunnen trouwen, bezocht Paris Sparta, om haar op te zoeken. Zij (ook Menelaos) ontvingen hem zeer vriendelijk en later, met behulp van Aphrodite's bovennatuurlijke krachten, werd Helena verliefd op Paris en besloot verder te gaan met Paris in plaats van Menelaos.

Wanneer Menelaos ontdekte dat Helena weg was, werd hij woedend en vroeg zijn broer Agamemnon om raad. Hij wilde al heel lang een oorlog aangaan met Troje, waar Paris Helena heengebracht had. Vervolgens verklaarde Menelaos de oorlog aan Troje en voer met wel meer dan duizend schepen naar Troje. Niet alleen natuurlijk, Menelaos had veel andere verschillende leiders, halfgoden (helden) en soldaten gevraagd om deel te nemen aan de strijd. Iedereen droeg zijn steentje bij door schepen met manschappen te sturen om zo een sterk leger tegenover de Trojanen te vormen. Onder de Griekse mannen die naar Troje voeren, vielen onder andere: de 'onsterfbare' Achilles, de slimme en verstandige Odysseus, de goede Patroklos, de wijze oude Nestor, beresterke Ajax en de dappere Diomedes.

Voordat iedereen vanaf één punt (Aulis) de reis naar Troje wilde starten, vonden de Grieken (ook Agamemnon zelf) het nodig om Agamemnons dochter Iphigeneia te offeren aan Aeolus voor een gunstige wind. Artemis redde echter Iphigeneia uiteindelijk door een hertje in plaats van haar op de brandstapel te leggen.

In Troje besloten ze als eerst, na een aantal gevechten, een tweestrijd te houden tussen Menelaos en Paris. Als deze strijd gewonnen zou worden door Paris, dan bleef Helena in Troje, en gingen de Grieken naar huis. Maar als Menelaos zou winnen, dan nam Menelaos Helena weer mee naar Sparta. Wanneer de tweestrijd eenmaal begonnen was, bleek Menelaos vele malen sterker te zijn dan Paris en doemde er uit het niets een dichte mist op, die gevormd was door Aphrodite. Tijdens deze mist verdween Paris naar zijn slaapkamer en bleef de oorlog gaande.

Onder de Grieken was Achilles veruit de sterkste. Zijn moeder had hem in de Styx ondergedompeld om hem onsterfelijk te maken, maar de plek waar zij hem vasthield, zijn hiel, was vanwege haar greep niet in aanraking geweest met het water en dus sterfelijk. Niemand kende dit geheim, alleen de goden wisten het. Desondanks het feit dat Achilles de sterkste was, nam de held Hektor de hoofdrol. Hij was altijd op het slagveld, terwijl Paris (die eigenlijk verantwoordelijk was voor de oorlog!) zich liever niet op het slagveld waagde.

Na 10 jaar oorlog was er nog steeds niet veel veranderd. Op gegeven moment brak de pest zelfs uit. De Grieken vroegen aan de ziener (iemand die de toekomst "kan" zien) Kalchas wat er gebeuren moest. Die zei dat Agamemnon de oorzaak was van de pest. Hij zei dit onder invloed van Apollo, want die was boos op Agamemnon omdat hij Chryseis (de dochter van één van de priesters van Apollo) tot zijn slavin gemaakt had. Alle Grieken vonden dat hij haar terug moest geven om Apollo weer aan hun zijde te hebben, maar Agamemnon wilde dat alleen doen als hij daar iets voor in de plaats kreeg. Hij wilde namelijk Briseis, de knappe slavin van Achilles. Achilles was woedend. Met tegenzin gaf hij Briseis aan Agamemnon, maar weigerde nog mee te vechten en trok zich terug.

Dat de Grieken minder sterk waren zonder Achilles bleek uit het feit dat de Trojanen op een gegeven ogenblik aan de winnende hand waren. De Trojanen dreigden zelfs het legerkamp en de schepen van de Grieken in brand te steken. Agamemnon besloot dan toch Briseis aan Achilles terug te geven, maar tevergeefs. Achilles weigerde nog steeds mee te vechten en wilde het allerliefst naar huis.

Omdat de Trojanen steeds verder kwamen, besloot Patroklos Achilles op te zoeken en vroeg aan hem of hij mocht meevechten met Achilles' wapenrusting. Hij kreeg daarvoor toestemming en het plan leek te lukken: de Trojanen dachten dat Achilles weer op het slagveld verschenen was. Maar dan viel Patroklos' helm af. Hektor merkte dit op en riep: "Verrader!". Met behulp van Apollo doodde hij hem en stal hij zijn wapenrusting.

Dit waren genoeg redenen om Achilles weer mee te laten vechten met de oorlog. Zijn vriend Patroklos was immers vermoord! Hij besloot dan ook om wraak te nemen op Hektor. Hephaistos smeedde speciaal voor hem een nieuwe wapenrusting en nadat hij ten strijde was gegaan vermoordde hij iedere Trojaan die op zijn pad kwam. Na een reeks van Trojanen gedood te hebben kwam hij Hektor tegen. Na een heftig gevecht doodde hij hem en alsof dat nog niet genoeg was, reed hij ook nog eens dagelijks rond in zijn strijdswagen met Hektor daarachter geknoopt. Gek genoeg bleef het lijk onbeschadigd, wat het werk was van Hermes. Niet alleen de Grieken, maar ook natuurlijk de Trojanen moesten dit elke dag aanzien. Daarom besloot de koning van Troje, Priamus, beschermd door Hermes op een nacht naar Achilles' tent te sluipen en vroeg daar aan Achilles om Hektor los te knopen. Dit deed Achilles en de Trojanen begroeven hem.

Toen later Achilles bijna de stadspoort van Troje geopend had, trof Paris (uiteraard geholpen door Apollo) hem met een giftige pijl in zijn hiel, zijn enige sterfbare stuk lichaam, en stierf hij. Na Achilles' dood ontstond er een rel om zijn wapenrusting. Ajax en Odysseus beweerden de wapenrusting beiden te verdienen. Ajax was nu, na de dood van Achilles, de sterkste en moedigste held van de Grieken. Hij was bij zijn tegenstanders vooral gevreesd om zijn enorme schild dat hij als een stormram kon gebruiken. Deze kwam ook goed van pas toen hij het lijk van Achilles uit de handen van de Trojanen redde. Na de begrafenis van Achilles loofde zijn moeder Thetis de wapenrusting van haar zoon uit aan de dapperste Griekse strijder. Ajax was echter overtuigd dat hij de meeste rechten had: hij heeft immers het lijk

gered, hij is de grootste held en bovendien is hij de neef van Achilles! Maar toch koos Thetis voor Odysseus. Ajax kon dit niet geloven en in woede besloot hij alle Griekse leiders te vermoorden. Onder invloed van Pallas Athena bleek hij in plaats van alle Griekse leiders, een kudde schapen geslacht te hebben. Uiteindelijk pleegde Ajax zelfmoord omdat hij zich zo schaamde.

Ook Paris stierf, nadat een pijl van Philoctetes hem geraakt had (niet gek, hij droeg de pijl en boog van de legendarische Herakles). Troje werd alsnog niet ingenomen, aangezien Aeneas de stad nu bewaakte.

De strijd was al langer dan tien jaar aan de gang en nog steeds leek het alsof niemand ging winnen. Was er dan geen middel om de stad in te nemen? De listige Odysseus kwam tenslotte met een plan, dat na rijp beraad door de andere aanvoerders werd goedgekeurd. Odysseus stelde voor een groot houten paard te bouwen en het in de buurt van de stad neer te zetten. Hierna zouden de Grieken doen alsof ze hadden opgegeven en naar huis gevaren waren. Dan zouden de Trojanen het paard zeker als oorlogsbuit binnenhalen. Maar... in het paard zouden Griekse strijders zitten! Dus werd er een reusachtig houten paard gebouwd waarin ongeveer dertig mannen zaten. De Grieken voeren ook niet echt weg, maar verstopten zich op een eiland verderop - uit het zicht van Troje. Odysseus' plan werkte. Onder luid gejuich begonnen de Trojanen het paard naar de stad te slepen (voordat het de stad in kon, moest eerst een stuk muur gesloopt worden), ook omdat op het paard in het Grieks geschreven stond: "VOOR ATHENA". Het was dus een offer aan Athena. Althans, dat dachten ze.

Niet alle Trojanen vertrouwden het cadeau zomaar. Zo iemand was Laokoon. Die vertrouwde de zogenaamde 'oorlogsbuit' voor geen meter. Hij zei dat je Grieken nooit kon vertrouwen, zelfs niet als ze de oorlog hebben opgegeven. Laokoons standpunt werd voor alle Trojanen duidelijk ontkracht wanneer er twee slangen vanuit het water naar Troje kropen en Laokoon en zijn zoon ter plaatse wurgden. Iedere Trojaan denkt natuurlijk dat dit een straf is van de goden! Maar uiteindelijk had Laokoon wel gelijk: ze waren niet te vertrouwen.

Het was die nacht natuurlijk feest in Troje, want de Grieken waren na tien bloederige jaren eindelijk vertrokken. Maar midden in de nacht, terwijl de Trojanen luid aan het feesten waren, klommen de Griekse strijders uit het paard, Odysseus als eerste. Zij slopen door de stad, overrompelden de schildwachten en openden de poort voor het Griekse leger, dat die nacht in stilte was teruggekeerd op het Trojaanse strand. De Grieken richtten een slachting aan onder de Trojanen. De meeste mannen werden gedood, de vrouwen en kinderen werden als slaven meegevoerd. Troje bleef als een rokende puinhoop achter...

In het paard zaten overigens onder andere: Odysseus, Menelaos, Neoptolemus, Philoctetes en Diomedes.

OPDRACHT 4 Je kent nu het verhaal van de Trojaanse oorlog en zijn helden zoals Achilles en Hector. Veel van onze hedendaagse helden die terug te vinden zijn in vele films en strips tonen vele gelijkenissen met de helden uit de Ilias. Kies zelf een held naar keuze en vergelijk deze met Achilles of Hector.

Gelijkenissen	Verschillen
- Sterke krijgers - Vechten voor hun volk - Superkrachten (Achilles) - Beroemd - Intelligent - Moedig - Populair	Kledij, uitrusting (enkel visuele verschillen)

1.2 Test jezelf!

In welk deel van Griekenland situeerde zich de Myceense beschaving?

- ☐ A Attica
- ☐ B Kreta
- ☐ C Macedonia
- ☒ D Peloponessos

Myceners stonden bekend omwille van hun

- ☐ A Kunst
- ☐ B Handel
- ☒ C Oorlogvoeren
- ☐ D Feesten

Welke Myceense held bedacht de list met het “paard van Troje”.

Tip: Denk aan de naam van deze Ubisoft game.

- ☐ A Hector
- ☐ B Achilles
- ☒ C Odysseus
- ☐ D Agamemnon

Hoe stierf uiteindelijk de belangrijkste Myceense held Achilles?

- ☐ A Bij de plundering van de stad Troje
- ☐ B Door een storm op zee op terugweg van Troje
- ☐ C In een tweestrijd met Hector
- ☒ D Door een pijl in zijn hiel

Door welk volk werden de Myceners verslagen?

- ☐ A Hettieten
- ☒ B Doriers
- ☐ C Perzen
- ☐ D Macedoniërs

